GENÇLİK

Gençlik Nimetinin Kıymetini Bilmek:

- ثُمَّ لَتُسْأَلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنْ النَّعِيمِ
- ***Sonra o gün nimetlerden mutlaka sorulacaksınız.***[1]

******

- Rasulullah buyurdu ki:
- نِعْمَتَانِ مَغْبُونٌ فِيهِمَا كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ اَلصِّحَّةُ وَالْفَرَاغُ
- *İki nimet vardır ki insanlardan çoğu bu konuda aldanmıştır: «Sağlık ve boş zaman»*[2]

---

[1] Tekasur, 102/8.

- Rasulullah buyurdu ki:
- اِغْتَنِمْ خَمْسًا قَبْلَ خَمْسٍ: شَبَابَكَ قَبْلَ هَرَمِكَ وَصِحَّتَكَ قَبْلَ سَقَمِكَ وَغِنَاءَكَ قَبْلَ فَقْرِكَ وَفَرَاغَكَ قَبْلَ شُغْلِكَ وَحَيَاتَكَ قَبْلَ مَوْتِكَ

- *Beş şey gelmeden, beş şeyi ganimet bil:*
- *1-Yaşlılıktan önce gençliği,*
- *2-Hastalıktan önce sağlığı,*
- *3-Fakirlikten önce zenginliği,*
- *4-Meşguliyetten önce boş vakti*
- *5-Ölümden önce hayatı.*[3]

---

[2] Tirmizi.
[3] Şuabu'l-İman.

- Rasulullah buyurdu ki:

- لَا تَزُولُ قَدَمُ ابْنِ آدَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْ عِنْدِ رَبِّهِ حَتَّى يُسْأَلَ عَنْ خَمْسٍ، عَنْ عُمُرِهِ فِيمَ أَفْنَاهُ، وَعَنْ شَبَابِهِ فِيمَ أَبْلَاهُ، وَمَالِهِ مِنْ أَيْنَ اكْتَسَبَهُ وَفِيمَ أَنْفَقَهُ، وَمَاذَا عَمِلَ فِيمَا عَلِمَ

- *"Kıyamet gününde insan şu hususlarda sorgulanmadan, hesap meydanından ayrılamaz: 1-Ömrünü nerede tükettiğinden, 2-Gençliğini nerede ve ne şekilde yıprattığından, 3-Malını nereden kazandığından, 4-Malını nerelere harcadığından 5-Bildikleriyle amel edip etmediğinden."*[4]

---

[4] Tirmizi.

Gençlik Döneminin Önemi:

- Gençlik dönemi; insan hayatının en önemli, en kritik ve en sorunlu dönemidir.
- Çünkü genç insan geleceğini bu dönemde kazanır,
- Eğitimini bu dönemde alır,
- İşine ve mesleğine bu dönemde sahip olur.
- Kimliğini ve kişiliğini bu dönemde elde eder,
- İyi veya kötü alışkanlıkları, faydalı veya zararlı bilgileri bu dönemde edinir,
- Yuvasını bu dönemde kurar.
- Temizlik, disiplinli ve düzenli çalışma, anne-babaya, büyüklere saygı, hoşgörü, sabır ve yardımlaşma, Peygamber ve Allah sevgisi gibi güzel erdemler bu dönemde kazanılır ve sonraki dönemlere taşınır.

Gençlikte Günahlardan Kaçınmak:

- Rasulullah buyurdu ki:

- حُفَّتِ الْجَنّةُ بِالْمَكارِهِ وَحُفَّتِ النَّارُ بِالشَّهَوَاتِ

- *"Cennet zorluk ve meşakkatlerle, cehennem ise nefsani ve şehevi arzularla kuşatılmıştır"*[5]

---

[5] Müslim.

- Rasulullah buyurdu ki:
- يَا مَعْشَرَ الشَّبَابِ مَنِ اسْتَطَاعَ مِنْكُمُ الْبَاءَةَ فَلْيَتَزَوَّجْ فَإِنَّهُ أَغَضُّ لِلْبَصَرِ وَأَحْصَنُ لِلْفَرْجِ وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَعَلَيْهِ بِالصَّوْمِ فَإِنَّهُ لَهُ وِجَاءٌ
- *“Ey gençler! Sizden evliliğe gücü yetenler evlensin. Çünkü evlilik gözü harama bakmaktan korur, tenasül uzvunu zinadan alıkoyar. Evlenmeye gücü yetmeyen kimseye oruç tutmasını tavsiye ederim. Çünkü orucun şehveti kıran bir gücü özelliği vardır.*[6]

---

[6] Buhari, Ebu Davud.

Gençlik ve Kötü Alışkanlıklar:

- Genç 23-25 yaşına kadar sigaraya, alkole, uyuşturucuya başlamazsa ondan sonra risk son derece düşmektedir.
- Bu tür alışkanlıklara % 37 oranında ergenlik döneminde başlanmaktadır.
- Bu nedenle uyuşturucu tüccarları sürekli gençleri hedef almaktadır.

Gençliği İbadet İle Geçirmek

- Rasulullah buyurdu ki:
- سَبْعَةٌ يُظِلُّهُمُ اللَّهُ فِي ظِلِّهِ يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلُّهُ: اَلْإِمَامُ الْعَادِلُ،وَشَابٌّ نَشَأَ فِي عِبَادَةِ رَبِّهِ، وَرَجُلٌ قَلْبُهُ مُعَلَّقٌ فِي الْمَسَاجِدِ،
- *"Allah, yedi sınıf insanı hiçbir gölgenin bulunmadığı kıyamet gününde (arşının) gölgesinde gölgelendirecektir. Bunlar:1- Adil yöneticiler, 2-Rabbine ibâdet ile yetişen gençler,3- Kalbi mescitlere bağlı olanlar*

- وَرَجُلاَنِ تَحَابَّا فِي اللَّهِ اِجْتَمَعَا عَلَيْهِ وَتَفَرَّقَا عَلَيْهِ، وَرَجُلٌ طَلَبَتْهُ اِمْرَأَةٌ ذَاتُ مَنْصِبٍ وَجَمَالٍ فَقَالَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ وَرَجُلٌ تَصَدَّقَ أَخْفَى حَتَّى لَا تَعْلَمَ شِمَالُهُ مَا تُنْفِقُ يَمِينُهُ، وَرَجُلٌ ذَكَرَ اللَّهَ خَالِيًا فَفَاضَتْ عَيْنَاهُ

- *4- Allah için birbirlerini seven, Allah için bir araya gelen ve Allah için ayrılan kimseler, 5- Asil ve güzel bir kadın kendisini arzu ettiği halde 'ben Allah'tan korkarım' diyerek iltifat etmeyen kimseler, 6- Sağ elinin verdiğini sol eli bilmeyecek kadar gizli sadaka verenler, 7- Tenha yerlerde Allah'ı anıp gözyaşı dökebilenler.*[7]

---

[7] Buhari.

- Rasulullah buyurdu ki:

- إِنَّ اللّٰهَ لَيَعْجَبُ مِنَ الشَّابِّ لَيْسَتْ لَهُ صَبْوَةٌ

- *Allah, gençliğini Allah'a itaatle (arzularının peşinden gitmeyen, haramlardan kaçınan) geçiren genci beğenir, sever''*[8]

---

[8] İbn Hanbel.

İlk Müslüman Olan Gençler:

- Mekke'nin nüfuzlu ve refah içinde yaşayan ailelerine mensup gençler, İslam'a; yaşlılar, köleler, fakirler, kimsesiz ve zayıf kimselerin duydukları sempati ve ilgiden daha fazlasını göstermişlerdir. İslam'ı yayma konusunda Hz. Peygamber'e asıl destek ve yardımcı olanlar bu idealist gençlerdir. Nitekim ilk Müslümanlardan birkaç kişi, elli yaş civarında, birkaç kişi otuz beş yaşın üzerinde, geri kalan çoğunluk ise otuz yaşın altında bulunuyordu.
- Mesela genç yaşta İslam'ı kabul edenlerden Hz. Ali 10, Zeyd b. Hârise 15, Abdullah b. Mes'ud ve Zübeyr b. Avvam 16, Talha b. Ubeydullah, Abdurrahman b. Avf, Erkam b. Ebi'l-Erkam ve Sa'd b. Ebî Vakkas 17, Mus'ab b. Umeyr 18-20, Abdullah b. Ömer 13, Câfer b. Ebî Tâlib 22, Osman b. Huveyris, Osman b. Affan, Ebû Ubeyde ve Hz. Ömer 25-31 arası. Bunların dışında genç yaşta İslam'ı kabul eden pek çok şahıs mevcuttur.

İlk Müslüman Gençlerin İslama Hizmetleri:

- Peygamberliğinin ilk yıllarında Hz. Peygamber'in Erkam'ın evindeki (Dârü'l-Erkam) faaliyetlerinin önemli bir merhale teşkil ettiği görülmektedir. Bu ev, tebliğ faaliyeti için son derece elverişli idi. Kâbe haremine dahildi. Safâ tepesinin eteğinde bulunuyordu. Hac ve umre maksadıyla dışarıdan gelenlerle dikkati çekmeden burada temas kurma imkanı vardı.
- Ayrıca Mekkeli müslümanlar da Erkam'ın evine kolayca gelip gidebiliyorlardı. Hz. Peygamber burada bir yandan sahâbeye dînî bilgiler öğretiyor, diğer yandan İslam'a davet görevini yerine getiriyordu. Kur'an okunuyor, namaz kılınıyordu. Bu evdeki faaliyetler sonucu birçok kimse İslam'a girmiştir. Hz. Ömer burada müslüman olanların sonuncusudur.
- Hz. Ali'nin kazandığı kahramanlıklarını 20 ilâ 30 yaşları arasında gerçekleştirmiştir.

- Gençlerin, Mekke döneminde İslam'ın Arap yarımadasının dışında tanınmasında da önemli faaliyetleri olmuştur. 25 yaşlarında iken Habeşistan'a hicret eden Câfer b. Ebî Tâlib'in, İslam'ı savunmak üzere Habeşistan hükümdarının, hıristiyan din adamlarının ve saray erkanının huzurunda yaptığı konuşma, edebî yönden ve muhtevâ açısından tarih kitaplarımızı süslemektedir.
- Dârü'l-Erkam'da iken müslüman olan Mus'ab b. Umeyr, I. Akabe bîatından sonra Hz. Peygamber tarafından Medine'ye öğretmen olarak gönderildi. O sırada 25 yaşlarında bir genç olan Mus'ab b. Umeyr'in faaliyetleri sonucunda pek çok Medineli müslüman oldu. Hepsinden önemlisi Üseyd b. Hudayr ve Sa'd b. Muaz gibi iki nüfuzlu kabile reisinin İslam'a girişini sağladı.
- Hz. Peygamber tarafından komşu hükümdar, emîr ve Arap kabilelerine gönderilen mektupların çoğu genç yaştaki Zeyd b. Sâbit'in kaleminden çıkmıştır. Keza komşu ülkelerden gelen mektupları tercüme etmek ve

cevap yazmak için Hz. Peygamber'in emriyle İbranice ve Süryanice öğrenmiştir. İyi bir miras bölüştürücüsü olduğu için savaşlarda ele geçen ganimetlerin taksimine memur edilmiştir. Vahiy katipleri arasında yer almıştır. Hz. Peygamber vefat ettiğinde daha yaşı 21 civarında idi. Hz. Ebû Bekir döneminde Kur'an-ı Kerim'i cem'eden komisyonun başkanı idi.

- Hz. Peygamber vahiy katiplerini genellikle gençler arasından seçmiştir. Gençlerin fetvâ vermesine müsaade etmiştir. Gençlerden öğretmenler tayin etmiştir.
- Gençleri çoğu yaşlı sahâbîlerden oluşan ordulara komutan tayin etmiştir. Çoğu savaşlarda sancağı bizzat kendisi gençlere vermiştir. Mesela Tebük seferinde sancağı Zeyd b. Sâbit'e, Bedir'de Hz. Ali'ye, vermiştir. 18 yaşlarında olan Üsâme b. Zeyd'i Suriye'ye gönderdiği orduya komutan tayin etmiştir.

Gençlerin Eğitimi:

- Rasulullah buyurdu ki:
- أَكْرِمُوا أَوْلَادَكُمْ، وَأَحْسِنُوا أَدَبَهُمْ
- *Çocuklarınıza güzel davranıp iyilikte ve ikramda bulununuz, onları en güzel şekilde terbiye ediniz.*[9]

[9] İbn Mace.

Şiir: Üç Neslin Hikayesi

Üç katlı ahşap evin her katı ayrı âlem!
Üst kat: Elinde tesbih, ağlıyor babaannem,
Orta kat: Mavs oynayan annem ve âşıkları,
Alt kat: Kız kardeşimin tamtamda çığlıkları.
Bir kurtlu peynir gibi ortasından kestiğim;
Buyurun ve maktaından seyredin işte evim!
Bu ne hazin ağaçtır, bütün ufkumu tutmuş!
Kökü iffet, dalları taklit, meyvesi fuhuş...

Necip Fazıl Kısakürek

Psikolojik Açıdan Gençlik Dönemi

- Bedeni ve ruhi gelişim süreci içinde, çocukluğun sona ermesi buluğ devresiyledir. Erginlik normal gelişime göre, kızlarda 12-13, erkeklerde 13-14 yaşları arası başlar. Bu dönem ferdin gelişimi bakımından gerek fizyolojik gerekse psikolojik değişmelerin çok çabuk oluştuğu bir evredir.
- Ergenlik geniş bir çağı kapsadığından, bu da çocukluk evresi gibi, birbirinden farklı nitelikler dikkate alınarak şu dönemlere ayrılır:
- Ergenlik öncesi dönem (9-12)
- Ergenliğin ilk dönemi (12-17 yaş kızlar, 13-17 yaş erkekler)
- Ergenliğin son dönemi (17-22 yaş her iki cins için geçerlidir)
- Ergenliğin başlangıcında genç, kaba saba davranışlarla ilgi çekmeyi dener; zamanla etraftan gördüğü tepkilerle kendisini ayarlar. Ergen, grup içinde statü kazanmak için, etrafın dikkatini çekmek için

davranışını ayarlar. Davranışlar genel olarak gösterişli ve mübalağalıdır. Gençlerin seçtiği renkler göz alıcıdır. Yüksek sesle güler; kendini otorite göstermek ister.

- Herkes gibi olmamak, herkes gibi olmadığını göstermek suretiyle genç, bir yandan üstünlük sağlamaya çalışırken, öte yandan olumsuz yönden de çevresindeki büyüklerin ilgi ve dikkatlerini üzerine çektiği, böylece onları üzüp güç duruma soktuğu için ayrı bir doygunluk elde eder.
- Gençlerdeki bu tür davranışların gelişip gerçekleşmesinde ailenin, kötü aile ilişkilerinin büyük çapta rolü olmaktadır. *Küçük yaştan başlayarak adam yerine konulmuş, kendilerine gereken sevgi saygı, ilgi ve yakınlık gösterilmiş gençlerde bu gibi davranışlara pek az rastlanılmaktadır.*[10]

[10]S. Savaş Büyükkaragöz, Gençlerde Temel Gelişim –makale- Uluslar arası Terörizm ve Gençlik, s,22.

Manen Ergenliğe Ermek

- Bilinmeli ki; ergenlikte de iki çağı vardır: Fizikî ve Mânevî
- Birincisi tabiî olarak gerçekleşiyor.
- Fakat ikincisi, ancak eğitimle, ilimle ve irfanla gerçekleşir. Onun için mânevî ergenlik ihmal edildiğinde insan, seksen yaşına da gelse çocukluktan kurtulamıyor. Bu ergenliğin ölçüsünü Mevlânâ şöyle tarif eder:
- **İlahî aşk şarabıyla mest olmuş kişilerden başka, bütün halk, çocuktur.**
- Yani nefsin isteklerinden kurtulanların dışında ergenlik çağına girmiş yetişkin kimse yoktur.

Atalay Yörükoğlu'na Göre Gençlik Deyimi

- Genç gerek kendisiyle gerek çevresiyle savaş içindedir, öncelikle kendini, kişiliğini arar. Kimliğine kavuşabilmek için ana-babanın etkisinden kurtulmanın gerekliliğine inanır. Genç evden kopar çevreye yönelir, spora ilgisi artar, yaşıtlarıyla kaynaşır, kümeleşir. Ana babasından değişik olma eğiliminin yarattığı boşluğu yeni ilişkilerle doldurmak ister. Arkadaş kümesi içinde, bağlılığa ve dayanışmaya önem verir. Arkadaşlarından ayrı düşmekten korkar.
- Gençler yetişkinlerin takdirinden çok arkadaşlarının takdirinden hoşlanır. Ana babanın genç üzerindeki denetim ve yasakları artırması genci daha çok sokağa iter. Kendisini bulma çabası içinde olan güvensiz ve yetersiz bir genç daha atılgan ve becerikli bir arkadaşının egemenliği altına çok çabuk girebilir. Ana babasıyla ilişkileri sağlıklı gelişen genç kendini bir süre kaptırsa bile geri dönüş yapmasını bilir.

Günümüz Gençliğinin Problemleri

- Çağımızın gençliğinin en önemli problemlerini şöyle sıralamak mümkündür:
    - 1- Kişilik problemleri
    - 2- Arkadaş ve okul çevresiyle ilgili problemler
    - 3- Sokak ve sosyal çevre problemleri
    - 4- İletişim organları ve medyanın yol açtığı problemler
    - 5- İnanç problemleri

- **Kişilik Problemleri:**
- Gençlerimizin her devirde en önemli problemi şahsiyet yani kişilik problemidir. Çocukluktan yetişkinliğe geçiş sürecinde gençlerin kendilerini ispat ve özgüven noktasında ciddi problemler yaşadığı bilinmektedir. Bu dönemde gerekli sevgi ve güven gösterilmeyen gençler daha uzun ve problemli bir intibak süreci yaşarlar. Her dönemde olduğu gibi bugün de toplumsal problemlere sebebiyet veren gençler genelde dağılmış ailelerde ya da sevgisiz ortamlarda büyümüş gençlerdir. Bugün tinerci, kapkaççı gibi sıfatlarla suça itilmiş çocuklarda yaygın problem sevgisizlik ve ilgisizliktir. Gençlerin özgüvenle büyümelerini sağlayacak bir sevgi ve güven ortamı hazırlandığında kişilik problemi kolay aşılabilecek bir meseledir.

- **<u>Arkadaş ve Okul Çevrelerinden Kaynaklanan Problemler:</u>**
- Buluğ çağı ile birlikte gençler, arkadaş çevreleriyle daha sıkı ilişkiler kurmaya başlarlar. Bu dönemde çocukların iyi aile çocuklarıyla arkadaşlık ve dostluklar kurmalarını sağlamak ve onların davranış ve ilişkilerini hissettirmeden takip etmek ve problemlerin çözümünde asla baskıcı olmadan destek olmak son derece önemli bir davranıştır. Çocuklarına otoriter yaklaşımla sahip çıkan ebeveynler farkında olmadan çocuklarını ellerinden kaçırır, ya isyankar ya da pısırık yaparlar.
- Gençlere arkadaş gibi yaklaşmak; en olumsuz taleplerini bile azarlamadan ikna ederek aşmaya çalışmak lazımdır. Sertlik gençleri bazı şeyleri gizlemeye hatta daha zorda kalınca yalan söylemeye bile sevk edebilir. Bu dönem gençlerin kötü arkadaşlar sebebiyle kötü alışkanlıklar kazanabileceği zamanlardır. Kötü alışkanlıklardan kurtulmanın yolu ise hiç başlamamaktır.

- **Sokak ve Sosyal Çevreden Kaynaklanan Problemler:**
- İnsanın şahsiyetini oluşturan ilk alan aile olmakla birlikte okul ile sosyal çevrenin de önemli bir yeri vardır. Köyden şehre akın sürecinde hızla değişen sosyal dokuda, çok ciddi problemler yaşanmaktadır. Gençlerin bu türlü problemlerden etkilenmemesi için onlara steril bir ortam sunmak mümkün olmadığına göre, sokağın menfi tesirini azaltacak faaliyetlerde bulunmak; sportif ve kültürel etkinliklerle gençlerin boş zamanlarını doldurmak gerekmektedir.

- **<u>İletişim Organları ve Medyanın Yol Açtığı Problemler:</u>**
- Medyanın ve iletişim organlarının insan üzerindeki gücü tartışılmayacak bir gerçektir. İnsanların zamanlarının büyük bir bölümünün televizyon, bilgisayar ve internet karşısında geçtiğini düşünürsek gençlerimizin ne tür bir bombardıman ile karşı karşıya olduğu anlaşılmış olur. İletişim araçlarını hayatımızdan çıkarmak mümkün olmadığına göre onları bilinçli ve yararlı bir biçimde kullanmayı gençlere öğretmek gerekiyor. Bu da sabırla ve onların duygularına ve tercihlerine değer vererek aşılabilecek bir problemdir.

- **İnanç Problemleri:**
- Kişilik problemleri yaşayan ve her türlü kültürel kirlenmişliğe açık olan gençlerin en önemli sıkıntılarından biri de dinlerini tam ve doğru olarak öğrenememekten kaynaklanan inanç problemleridir. Çeşitli sapık mezhep ve din mensuplarının el atmak için fırsat kolladığı gençlerimizi onların ağından kurtaracak en sağlam yöntem, onları sağlam dini bilgi ve duygularla donatmak, dini hayatın manevi tecrübelerinden geçirmektir.
- Misyonerlik, Satanizm, Ateizm gibi akımların, bir takım Doğu Dinleri gibi sapık fırkaların kol gezdiği günümüzde gençlik ciddi bir inanç tehlikesiyle karşı karşıyadır. Geçmiş dönemlerde ideolojik düşüncelerle ayrıştırılmaya çalışılan gençlik bugün çok daha farklı argümanlar kullanılarak inanç bakımından problemli hale getirilmek istenmektedir.

Gençliğin Problemlerine Çözüm Önerileri-1[11]

- Çağdaş gençliğin kişilikli ve problemlerini çözmüş olarak yetişmesi için önerilerimizi şöyle sıralayabiliriz;
  - Gençlerimizin akli özelliklerini nazar-ı itibara alarak gerekli bilgilerle bezemek ve kafalarını yararlı şeylerle donatmak,
  - Gönül dünyalarını duygu ve sevgi ile yoğurarak kulluk bilinci ile ahlakî erdemlere ulaştırmak,
  - Gençlerin güçlü bir irade ile nefislerine hâkim kişilikler haline gelmelerini sağlayacak manevi eğitim sürecinden geçirmek,

[11] Hasan Kamil Yılmaz.

- Düzgün bir ibadet hayatını özendirmek ve bu tür bir hayatın insanın kendisine ve diğer insanlara saygılı olmayı sağlayacak bir altyapı oluşturduğunu anlatmak ve bunu fiilen göstermek,
- Toplum değerleriyle çatışmadan kendine güvenen, inandığı gibi yaşayan kişiliklere sahip olunmasını sağlamak,
- Gençlerdeki model insan tutkusu ve onlarla aynileşme duygusundan yola çıkarak onların dünyalarına uygun modeller sunmak. Özellikle tarihî kahramanların hikâyeleriyle, eserleriyle ya da bunlar hakkında yapılan belgesellerle fikri planda gençleri besleyip özendirmek. Bir de yaşayan model insanlarla onları buluşturmak.

Gençliğin Problemlerine Çözüm Önerileri-2

- Günümüzde gençlerimizin birtakım problemlere düşmemeleri için şunlara dikkat etmeliyiz;
  - Gençlere sağlam bir aile terbiyesi verilmeli ve kendilerine anlayışla yaklaşılmalı.
  - Ailede ve okulda doğru bilgiler verilmeli ve bilgiler çatışmamalı.
  - Maddi ve manevi yönden dengeli bireyler olarak yetiştirilmeli.
  - Gençlere sorumluluk şuuru verilmeli ve onlara örnek olunmalı.
  - Gençler sosyalleşerek, insanlarla iyi münasebet içinde bulunabilmeli.

- Gençler kötü arkadaş grubundan uzak durmalı ve iyi arkadaş edinmeli.
- Boş zamanlarını kitap okuyarak ve faydalı işler yaparak geçirmeli.
- Kötü alışkanlıklardan ve onların edinileceği yerlerden uzak durmalı.
- Alkol ve uyuşturucu kullananlardan ve satanlardan uzak durmalı.
- Gidecekleri yerler konusunda ailesine ve büyüklerine danışmalı.
- Gençlerin, hür ama ilmî, sistematik ve belli değerler çerçevesinde düşünme gücüne, dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı ve çevre şuuru yerleşmiş fertler olmaları sağlanmalıdır.

M. Akif Ersoy'dan Gençlere Tavsiyeler

Göreceksin ki bu millete fazilet en uzun,
En derin köklere yaslanmada; hem sonra onun,

Bir mübarek suyu var hiç kurumaz: ''Din-i Mübin''
Hadisat etmesin oğlum, seni asla bedbin…

İki üç balta ayırmaz bizi mazimizden,
Ağacın kökleri madem ki derindir cidden.

Bu cihetten, hani hiç yılmasın, oğlum gözünüz,
Sade Garb'ın yalnız ilmine dönsün yüzünüz.

Çocuklarla beraber, gece gündüz didinin;
Giden üç yüz senelik ilmi sık elden edinin.

Fen diyarında sızan namütenahi pınarı,
Hem için, hem getirin yurda o nafi suları.

Aynı menbaları ihya için artık burada,
Kafanız işlesin, oğlum, kanal olsun arada.

Mehmet Akif'in Zamane Gençliğine Eleştirileri

Vakārı çoktan unuttun, hayâyı kaldırdın;
Mukaddesâtı ısırdın, Hudâ'ya saldırdın!
Ne hâtırâtına hürmet, ne an'anâtını yâd;
Deden de böyle mi yapmıştı ey sefîl evlâd?

.....

Damarlarındaki kan âdetâ irinleşmiş;
O çıkmak istemiyen can da bir yığın leşmiş!

Şu züppeler de, bugün, aynı rûhu gösterdi.
Fransız'ın nesi var? Fuhşu, bir de ilhâdı;

Kapıştı bunları «yirminci asrın evlâdı!»
Ya Alman'ın nesi var zevki okşayan? Birası;
Unuttu ayranı, mâtûha döndü kahrolası!

.....

Gösterin ecdâda az-çok benziyen bir kan bana!
İsterim sizlerde görmek ırkınızdan yâdigâr,
Çok değil, ancak, necîb evlâda lâyık tek şiar...

Gençlerle İletişim Kurmanın Yolları:

- İletişim, nitelikleri ne olursa olsun iki sistem arasındaki bilgi alış verişi olarak tanımlanabilir. Burada en önemli olan nokta iletişimde bilgi aktarımının iki yönlü olmasıdır. Bilgi aktarımı tek yönlü ise bilgilendirme, çift yönlü ise iletişim olarak adlandırılır. Dolayısıyla bireyler arasındaki her konuşma iletişim olarak tanımlanamaz.
- Ana babaların çocuklarına, öğretmenlerin öğrencilerine birtakım emirler verip, karşı tarafın yani çocuklarının yada öğrencilerinin tepkilerini dikkate almamaları iletişim olarak kabul edilemez. Anne babalar ya da öğretmenler genelde gençlerle iletişim kurduklarını sanırlar. Ancak gençler konuşurken ikaz, önerilerde bulunma, hatırlatma, yargılama gibi pek çok iletişim engelleri ile aslında genci dinlemezler. Bu durumda genç kendini duyulmamış, anlaşılmamış ve kendisi ile ilgilenilmemiş hissederek iletişimi keser.

Bir Genci Dinlerken Ne Yapmalıyız?

- Sessizce dinlemeli ve bu davranışımızla onu kabul ettiğimizi göstermeliyiz. Karşımızdaki bireyi kabul ettiğimizi hissettirerek bizimle daha fazla şey paylaşmasını sağlamak için sessizlik güçlü bir sözsüz ileti olarak kullanılabilir. Hep konuşan biz olursak karşımızdaki gencin duygularını ifade etme özgürlüğünü kısıtlamış oluruz. Burada bahsettiğimiz pasif dinleme tabi ki tüm iletişim boyunca değil belli aralıklarla gencin kendini tam anlamıyla ifade edebildiği yere kadar kullanılmalıdır. Bundan sonraki aşamada ise karşımızdakini kabul ettiğimizi gösteren, onu anlamamıza yardımcı olan aktif dinleme yöntemidir. Bu yöntemde yargılama ve analize yer yoktur.
- Aktif dinleme karşımızdaki gencin söylediğini ya da söylemek istediğini kendi kelimelerimizle ona geri iletme biçiminde kullanılır.

- Bu yöntemin püf noktası kendimizi gencin yerine koyarak **" Ben olsaydım ne hissederdim?"** diye düşünmek ve gencin ifade ettiği duyguları isimlendirerek yansıtmaktır.
- Yani : Fizik dersini hiç anlamıyorum. (Genç ne hissediyor? zorlanma)
- Yanıtımız : Fizik dersi sana zor geliyor ...
- Yargılama, öğüt verme, eleştirme olmadan sadece onun yaşadıklarını göz önüne alarak gencin ifade ettiği duyguyu isimlendirdik.

İyi bir dinleyici olmak için neler yapmalıyız?

- Öncelikle bedensel olarak karşımızdaki kişiyi dinlemeye hazır olduğumuza inandırmalıyız. Elindeki gazeteye bakan, tırnaklarını törpüleyen ya da yemek yapmak için koşuşturan bir kişiye hangimiz bir şeyini anlatmak ister ki?
- Öncelikle konuştuğumuz kişi özellikle bir çocuk, ön-ergen ise onun boy hizasına inerek göz teması kurmalıyız. Yüz yüze olmada en az konuşulan şey kadar yüz ifadesinden de mesajlar alırız. Gözlerinin buğulanması, yüzün kızarması, gözleri kaçırma gibi pek çok sözsüz mesajı algılayabilmemize olanak sağlar. Böylelikle söylenen şeyle verilmek istenen mesaj hakkında bilgi sahibi olmuş oluruz.

<u>Genci dinlerken ne gibi iletişim engellerini kullanıyoruz</u>

- **Öğüt verme:** Şöyle yapma, böyle yap...
- **Çözüm getirme:** Bunu böyle yapmada şöyle yap
- **Yönlendirme: Üzüleceğine** otur da ders çalış
- **Yargılama: Sen** zaten hep kolaya kaçarsın
- **Eleştirme:** Çocuk gibi davranıyorsun
- **Ad takma: Geri** zekalı, aptal
- **Soru sormak:** Neden, niçin?
- **Araştırmak:** O sana ne dedi ?
- **İncelemek:** Hanginiz önce söyledi ?

- **Teşhis :** Aslında sen öyle demek istemiyorsun...
- **Tanı koymak :** Ben senin aslında neden öyle yaptığını biliyorum
- **Tahlil etmek :** Aslında senin derdin başka...
- **Teskin :** Aldırma boş ver
- **Teselli etmek :** Düzelir canım,dert etme geçer,üzülme
- **Konuyu değiştirmek :** Başka şeylerden konuşalım
- gibi farkında olmadan kullandığımız iletişim engelleri ile karşımızda bize bir
- sorununu anlatmak isteyen gence anlaşılmamışlık, savunmaya girme, haksızlığa uğradığını hissetme, sorununun aslında önemsiz ve saçma olduğunu düşünme, sinirlenme, direnç gösterme, isyan, çaresizlik, kızgınlık vb. duyguları yaşatırız.

- Oysa gencin yukarıda saydığımız pek çok iletişim engelindense en önce dinlenmeye, kabul edildiğini hissetmeye ihtiyacı vardır. Siz hiç bir çözüm getirme durumunda olmadan sadece sessizce dinleseniz bile gençte belli bir boşalıma sebep olacağınız için başarılı olursunuz. Daha sonra aktif dinleme ile sadece ondan aldığınız bilgileri daha sade biçimde ona yansıttığınızda dinleniyorum, kabul ediliyorum mesajını gence verirsiniz. Konuşurken sorununun çözümünü kendi kendine keşfetme olanağını da vermiş olursunuz. Anlaşıldığını, kabul edildiğini, koşulsuz sevildiğini bilen bir gençle iletişim kurmak hiç de zor olmayacaktır. Dolayısıyla sorunlarda kavgaya, isyana, çaresizliğe dönüşmeden rahatlıkla çözülecektir.